

A Magyar Asztronautikai Társaság körlevele

Cím: 1044 Budapest, Ipari park utca 10.

Telefon/üzenetrögzítő: (30) 585-0867

e-mail: mant@mant.hu

www.mant.hu

Számlaszám: 10700024-49478701-51100005

2011. IV. szám

október-december

Újévi köszöntő

A 2011-es esztendő az anyagi nehézségek ellenére több szempontból is fontos volt társaságunk életében. Hosszas előkészítő munka után az év elején elfogadtuk társaságunk új alapszabályát, egyben megváltoztattuk székhelyünket. Az általános és középiskolás diákoknak szóló pályázatainkkal valamint a nyári úrtáborunkkal újabb fiatalokat szólíthatunk meg. Tanárt delegáltunk a tanári Nemzetközi Úrtáborba, látássérült fiatal a szeptember végi amerikai úrtáborba. A szakmai közönséghez a tavaszi MANT Világűrklub rendezvényeinken, a nagyközönséghez pedig többek között a szeptemberi Tudományok Hídján szólunk. Tagtársaink jelentős mértékben toldották meg tagdíjfizetésüket, nagyon sok Iskolai úrtaszt adtunk postára mindazoknak, akik legalább 10.000 Ft összegű tagdíjat fizettek. Nyár elején elnyertünk egy négy hónapos futamidejű pályázatot, amelyet a Nemzeti Civil Alapprogram hirdetett meg. Minden eddiginél nagyobb összeg érkezett a személyi jövedelemadó 1% felajánlásokból a Nemzeti Adó- és Vámhivataltól.

Társaságunk anyagi helyzete stabil, ugyanakkor még vannak a 2010-es esztendőről visszamaradt tartozásaink, amelyeket 2012 első felében szeretnénk rendezni.

A civil szervezeteknek szóló pályázati lehetőségek meglehetősen szűkösek, így idén is nagy szükségünk van társaságunk működtetéséhez arra, hogy tagjaink időben rendezzék a tagdíjukat. A tagdíjfizetés határideje 2012. március 31., kérjük tagjainkat, hogy ezen dátumig szíveskedjenek tagdíjukat társaságunkhoz eljuttatni. A kiadásainkat továbbra is minimális szinten kell tartanunk, ezért a Körlevelet továbbra is negyedévente tudjuk megjelentetni és postázni tagjaink számára. Nagy segítséget jelent, hogy a tagság többsége elektronikus úton kéri a küldeményeinket. Kérjük, akinek van internet-hozzáférése, és még postai úton kéri a küldeményeinket, válassza inkább az elektronikus kapcsolattartást. Ezáltal felkerül az e-mail címe a MANT Hírlevél levelezőlistára, amely segítségével nagyon gyorsan tudunk aktuális információkat megosztani a tagsággal, és nem kell negyedévről negyedévre várni a nyomtatott Körlevélre. Természetesen a Körlevelet továbbiakban is meg fogjuk jelentetni nyomtatva mindazok számára, akik nem tudnak az elektronikus változathoz hozzáférni.

A 2012 tavaszán tartandó közgyűlésen nem csak az elmúlt év beszámolóiról lesz szó. Lejár a 3 éve megválasztott tisztségviselők mandátuma, így tisztújításra fog majd sor kerülni.

2012-ben is számítunk tagságunkra. Február közepén zárul le a diákpályázatunk, köszönjük mindenkinek, aki idáig segített a diákpályázati felhívás terjesztésében. Az évben az internet segítségével szeretnénk elindítani egy webes előadássorozatot. Ezen az ürtevékenység különböző területein dolgozó szakemberek tartanak majd egy-egy előadást, amelyen csak és kizárólag a MANT tagjai vehetnek részt. Ugyanakkor nem lesz szükség Budapestre utazni az előadás meghallgatásához, azt otthonából vagy a munkahelyéről mindenki élvezheti.

Honlapunkon folyamatosan olvashatóak legfrissebb híreink, telefonszámunkon illetve a mant@mant.hu címen pedig szívesen fogadjuk tagjaik ötleteit, kéréseit, javaslatait.

Bacsárdi László és Solymosi János

Tagdíj és támogatás – 2012

A 2012-es évre a rendes tagdíj *minimális* összege **2000 Ft** (diákoknak és nyugdíjasoknak 1000 Ft; tiszteleti tagoknak nem kell tagdíjat fizetni). A tagdíj összegét a Közgyűlés hosszú évek óta változatlanul hagyta, hiszen a MANT nem szeretné terhelni azokat a tagjait, akik nem tudnak ennél többet fizetni. Ugyanakkor nyitva áll a lehetőség, hogy aki megteheti, az a minimális tagdíját önként kiegészítse. Az elmúlt években egyre többen éltek ezzel, amit ezúton is köszönünk.

Az új év kezdetével aktuálissá vált a 2012-es évre szóló tagdíjfizetés. Kérjük, hogy a befizetést mielőbb, és a MANT számára költségkímélő módon oldják meg. A tagdíjat át tudják utalni a CIB Banknál vezetett **bankszámlánkra** (10700024-49478701-51100005), vagy az ország bármelyik CIB bankfiókjában

díjmentesen be tudják fizetni közvetlenül ugyanerre a számlaszámra. (Az MKB Banknál vezetett korábbi bankszámlánk már nem él, kérjük tagjainkat, hogy a CIB Banknál vezetett számlánkra utalják a tagdíjat.) Legvégső esetben, külön kérésre postai befizetési utalványt („sárga csekket”) is tudunk küldeni. (A sárga csekkek kiküldése, a feladott összeg postai és banki kezelése, jóváírása ugyanakkor aránytalanul sokba kerül az egyesületnek.)

Tájékoztató a 2010-ben beérkezett SZJA 1%-os felajánlások felhasználásáról

A Magyar Asztronautikai Társaság az 1996. évi CXXVI. Törvény. 6.§.(3). előírása alapján az alábbi közleményt teszi: Társaságunk 1998. év óta közhasznú szervezeti minősítéssel rendelkezik. Bírósági nyilvántartási számunk: 413/1989.

A Magyar Asztronautikai Társaság a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. Törvény alapján a következő közhasznú tevékenységeket folytatja: nevelés, oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés; tudományos tevékenység, kutatás; kulturális tevékenység; kulturális örökség megóvása. Ezen belül az alábbi tevékenységeket végzi:

- a) az űrtan eredményeivel foglalkozó ismeretterjesztő kiadványokat jelentet meg, tagjai számára körlevelet bocsát ki, internetes honlapot működtet;
- b) ismeretterjesztő, oktató és továbbképző előadásokat, rendezvényeket szervez;
- c) könyveket és egyéb oktatási, ismeretterjesztő segédanyagokat ad ki, szerez be és forgalmaz;
- d) találkozókát, konferenciákat és tábort szervez és bonyolít le;
- e) együttműködik a bel- és külföldi társszervezetekkel és intézményekkel;
- f) kitüntetések, díjakat, jutalmakat alapíthat és adományozhat;
- g) pályázatokat ír ki önállóan vagy más szervezetekkel, intézményekkel közösen, részt vesz pályázatok kidolgozásában vagy felkérésre azok szakmai véleményezésében.

Ezen közhasznú célt segíti elő a magánszemélyek rendelkezése szerint átutalt személyi jövedelemadó (SZJA) 1%-os összege. A 2009. évben ezúton 660 775 Ft forráshoz jutottunk. Ebből a tárgyévben működésre (posta, irodaszer, könyvelés) 198 223 Ft-ot használtunk fel, cél szerinti tevékenységre 462 543 Ft-ot. Diákpályázatot és tábort szerveztünk fiatalok számára, nemzetközi tagdíjat fizettünk, és részben kiadványaink megjelenítésére fordítottuk.

Megérkeztek az új adófelajánlások

A 2010. évi 1%-os adófelajánlásokból eddig 768 240 forintot utalt át a MANT számlájára a Nemzeti Adó- és Vámhivatal. Az összeg nagysága öröndetes, hasonló az előző évi felajánlásokéhoz. A MANT ezúton is köszönetét fejezi ki ezért a fontos támogatásért, amit elsősorban rendezvényeinkre és az ifjúságot érintő munkánkra fogunk felhasználni. Már most kérjük tagtársainkat, barátainkat, hogy a személyi jövedelemadó hamarosan esedékes 2011-es bevallásnál se felejtsek el a MANT-ot megjelölni kedvezményezettként. **Adószámunk változatlan: 19011084-1-41**

Beszámoló az Intéző Bizottság és az Elnökség legutóbbi üléseiről

2011. november 24-én ülésezett társaságunk Intéző Bizottsága. Az IB-ülésen áttekintettük a MANT anyagi helyzetét, az elmúlt hónapok megvalósult rendezvényeit, és a közeljövő tervezett programjait. Hosszas egyeztetés után az Intézőbizottság úgy döntött, hogy 2011 decemberével megszünteti az Űrkaleidoszkóp kiadványt. Az Intézőbizottság tárgyalta az AAK - Albireo Amatőrcsillagász Klub Közhasznú Egyesülettel való együttműködésről is, és felhatalmazta a főtítkárt az együttműködési megállapodás előkészítésére.

2012. január 5-ére maradt az Elnökség évzáró (és egyúttal az új évet megnyitó) ülése. Az elnökségi ülésen egy rövid elnöki-főtítkári beszámolóval áttekintettük az elmúlt fél év legfontosabb eseményeit. Az Elnökség elfogadta a MANT új ügyrendjét (amely a társaságunk honlapján, az alapszabály menüpontban érhető el), valamint jóváhagyta az együttműködési megállapodást az AAK - Albireo Amatőrcsillagász Klub Közhasznú Egyesülettel.

Diákpályázat: Kisbolygó-látogatások

Októberben meghirdettük hagyományos diákpályázatunkat, amelynek témája: **Kisbolygó-látogatások**. Az érdeklődő diákok akár a Naprendszer kis égitestjeinek üresközökkel való kutatásával, akár egy kisbolygó múltbeli, vagy feltételezett jövőbeli földi „látogatásával” is foglalkozhatnak. Lehet dolgozatot írni, de a

szabadon választható feladatok közt szerepel grafika, poszter készítése, tervezési munka, valamint egy kérdéssor megválaszolása is.

A pályázaton külön kategóriákban 11-14 évesek, illetve 15-18 évesek indulhatnak. Az „Informatika a Látássérültekért” Alapítvánnyal együttműködve most is várjuk a vak és gyengénlátó diákok pályamunkáit, amelyeket külön bírálják el a zsűri. A legjobbak nyereségei: a 11-14 éves korcsoportban ketten értékes könyvjutalomban részesülnek. Az első öt legjobb pályamunkát beadó fiatal jutalma egy látogatás budapesti, ürtevékenységgel foglalkozó intézmény(ek)ben. A 15-18 éves korcsoportban a legjobb pályaművet benyújtó 1 leány és 1 fiú térítésmentesen vehet részt a 2012-es MANT Űrtáborban. Az első öt legjobb pályamunkát beadó fiatal jutalma itt is egy látogatás budapesti, ürtevékenységgel foglalkozó intézmény(ek)ben. Mindkét korkategóriában az érvényes pályamunkát beadó, a MANT Űrtábor életkori előírásainak megfelelő pályázók elnyerik a 2012-es MANT Űrtáborban való kedvezményes részvétel lehetőségét. A látássérült pályázók (11-18 év) közül a legjobb pályaművet benyújtó két fiatal egy exkluzív látogatáson vehet részt egy budapesti, ürtevékenységgel foglalkozó intézményben. Az érvényes pályamunkát beadó összes látássérült pályázó elnyeri a MANT ifjúsági tagságát, az esedékes tagdíj összegét a 2012. évre elengedjük.

A pályamunkák beadási határideje **2012. február 15.** A kiírás pontos részletei, a részvétel feltételei és a beadás módja [a MANT honlapján olvasható](#). *Kérjük tagtársainkat, hogy a környezetükben hívják fel az űrkutatók iránt érdeklődő diákok és tanárok figyelmét erre a pályázati lehetőségre!*

Vak fiatal az amerikai űrtáborban

2011-ben második alkalommal juthatott el látássérült fiatal a Magyar Asztronautikai Társaság és az „Informatika a Látássérültekért” Alapítvány pályázatának első helyezettjeként az Alabama állambeli Huntsville-ben megrendezett űrtáborba. A legutóbbi pályázat nyertese, Tóth Gábor budapesti gimnazista a nemzetközi és a magyar űrrepülés történetét bemutató esszéjével nyerte el a részvételi lehetőséget. A szeptember utolsó hetében tartott rendezvény alatt Gábor amerikai és más európai országok vak és gyengénlátó fiataljaival együtt tapasztalhatta meg az űrkutatók mindennapjait.

Huntsville-ben az űrkutatók elismert szakemberei tartottak előadásokat az űrtechnika legújabb vívmányairól. A résztvevők azonban nemcsak elméleti képzést kaptak, hanem a gyakorlatban is próbára teheték tudásukat. Az űrbeli közegehez hasonlító körülmények között kellett végrehajtaniuk feladatokat, megoldaniuk problémákat. Egy úgynevezett kutatócsapatban más-más szerephez helyezkedve átélhették például az űrhajó mérnökének, az űrben kutató tudósának vagy a földi irányítónak a szerepét. A pontosan előírt, magas színvonalú elméleti tudást és fizikai erőnlétet igénylő feladatok bizonyítják, hogy itt nem csupán egy szimulációs játékról, hanem szaktudást és nagy önfegyelmet igénylő csapatmunkáról van szó. Az egy hét elteltével az újdonsült „űrhajósok” átvehették oklevelüket az űrhajón betöltött beosztásukról.

Gábor számára nem csupán azért felejthetetlen élmény az űrtáborban eltöltött hét, mert nyitott és kíváncsi az új ismeretekre, hanem főleg azért, mert olyan fiatalokkal lehetett együtt, akik között nem a látássérültségük, hanem a közös érdeklődési terület és az együttes feladatmegoldás volt az összekötő kapocs. A rengeteg élmény mellett sok új gondolattal, kérdéssel és számos barátsággal gazdagodva tért haza Gábor Amerikából. Az érettségire készülve sem fogja hanyagolni az emberes űrrepülés témáját, sőt igyekszik majd még jobban megismerni és másokkal is megismertetni az űrkutatók érdekességeit. Tóth Gábort az „Informatika a Látássérültekért” Alapítvány részéről Bóta Kornél kísérte az Egyesült Államokba.

Készül az Űrtan Évkönyv 2010-2011

A MANT 1961 óta jelenteti meg *Asztronautikai Tájékoztató* c. kiadványát, amely az elmúlt években – megújult, kibővített formában – *Űrtan Évkönyv* címmel látott napvilágot. A kiadvány kiemelt célja a MANT elmúlt időszak tevékenységének bemutatása mellett az űrkutatók világszerte legjelentősebb eseményeinek rövid, átfogó összefoglalása. Anyagi okokból az előző, 2008-2009-es kötet is összevonva jelent meg, s így lesz ez a 2010-2011-es évkönyvvel is. Örömmel számolhatunk be róla, hogy a kötet szerkesztése megkezdődött. A teljes anyag a tervek szerint az első negyedév folyamán – legalább elektronikus formában, honlapunkról letölthető módon – elérhetővé válik tagtársaink számára. Ha lehetőségeink engedik, az Űrtan Évkönyv 2010-2011 is megjelenhet majd nyomtatott formában, s eljuthat a MANT tagjaihoz.

Most először hirdettünk nyilvánosan publikációs lehetőséget azok számára, akik az elmúlt két év eredményeit, hazai vonatkozású kutatási programjait szerették volna megismertetni az Űrtan Évkönyv olvasóival. Felhívásunkra sokan jelentkeztek, így a világűr határáig eljutó ballonkísérlettől kezdve az űrtávközlésen át a Naprendszeren kívüli bolygókig változatos témákkal foglalkozó írásokat élvezhetnek majd a hamarosan elkészülő évkönyv olvasói.

Megszűnt az Űrkaleidoszkóp

Az Intéző Bizottság áttekintette az *Űrkaleidoszkóp* további megjelentetése mellett és ellen szóló érveket, és úgy határozott, hogy 2012-től már nem készül ilyen kiadvány. A 25 évfolyamot megért Űrkaleidoszkóp a MANT hagyományos, havi rendszerességgel megjelenő tájékoztató anyaga volt, amely nyaranta egy július-augusztusi dupla számmal jelentkezett. A korábban négy fekete-fehér A4-es oldalon sokszorosítva készült úrkutatási összefoglaló 2010-től – kényszerű anyagi okokból – postai úton már nem, csak a MANT honlapjáról elektronikus változatban juthatott el az érdeklődőkhöz. Az évekkel ezelőtt tapasztalt rendszeres késések addigra már megszűntek, az Űrkaleidoszkóp megbízhatóan, minden hónap elején hozzáférhető volt. A statisztikák azonban azt mutatták, hogy nagyon kevesen érdeklődtek iránta, pedig az elektronikus változatban színes képmelléklettel is kibővítettük a négy oldalas terjedelmet.

Az érdektelenség fő oka minden bizonnyal az, hogy megváltoztak az idők. Akik az Űrkaleidoszkópot a honlapról letölthetik és elolvashatják, azok a benne levő információ túlnyomó részéhez más internetes forrásokból is hozzájutnak, sőt még a hónap végét sem kell megvárniuk. Az Űrkaleidoszkóp tehát eredeti, még az Internet térhódítása előtti feladatát, hogy egyedülálló módon, magyar nyelven összegyűjtse az úrkutatással, űrtevékenységgel kapcsolatos friss, fontos információkat, már csak korlátozottan tudta teljesíteni.

Az Űrkaleidoszkóp nem csak az elmúlt hónap híreiből szemlézett, de a hazai nyomtatott folyóiratokban megjelenő írásokból is rendszeresen közölt ajánlót. Ezt a hiánypótló feladatot a jövőben a MANT honlapján megjelenő hírekben, az eddigieknél naprakészebben lehet ellátni. Az első ilyen jellegű hírek már meg is jelentek a www.mant.hu oldalon. 2012 elejétől tervezzük, hogy az *Űrvilág* asztronautikai hírportállal (www.urvilag.hu) együttműködve a MANT honlapjáról közvetlenül, egyetlen kattintással is elérhetővé váljon az Űrvilág napi frissítésű híryanaga.

Az Űrkaleidoszkóp régebbi számai – egészen 2005-ig visszamenően – elektronikus formában, a MANT honlapján keresztül a széles nagyközönség számára továbbra is hozzáférhetőek maradnak:

www.mant.hu/urkaleidoszkop

Gratulációk

Sik András tagtársunk, a MANT főtítkárhelyettese novemberben *Junior Prima Díjat* vehetett át a magyar tudomány kategóriában.

* * *

A Tudományos Újságírók Klubja (TÚK) 2011. december 12-én átadta az *Év ismeretterjesztő tudósa* díjat. A 2010. évi elismerést egy kutató házaspár, Illés Erzsébet és Almár Iván kapta. A díj mellé a TÚK javaslatára Sárnecky Krisztián az általa felfedezett 191856-os illetve 191857-es sorszámú kisbolygót *Almáriván* illetve *Illésersébet* névvel nevezte el, amit a Nemzetközi Csillagászati Unió december 9-én jóváhagyott.

Rendezvényeink a közelmúltban

2011. október 6. Magyar résztvevők találkozója (Világűrkongresszus, Fokváros, Dél-Afrika)
2011. október 20. Kisbolygó-látogatások című diákpályázatunk meghirdetése

Rendezvényeink, eseményeink a közeljövőben

2012. február 15. Kisbolygó-látogatások című diákpályázatunk beadási határideje

A Magyar Asztronautikai Társaság körlevele, 2011. évi IV. szám (2011. október-december)

Megjelenik negyedévente a Társaság tagjainak nyomtatásban, illetve elektronikusan a Társaság honlapján.

Szerkesztő: Frey Sándor **Felelős kiadó:** Bacsrádi László **Lapzárta:** 2012. január 10.